

VN/28747/2020

18.2.2021

Lapsibudjetointia koskevan työryhmän kokous

Aika ja paikka: 17.2.2021 klo 14.00-16.00, etäkokous (Skype)

Kutsuttuna paikalla:

Sami Yläoutinen, budjettipäällikkö	puheenjohtaja
Taina Kulmala, neuvotteleva virkamies	
Outi Luoma-aho, budjettineuvos	
Jussi Lammassaari, erityisasiantuntija	
Elina Palola, sosiaalineuvos	
Mikko Staff, talousjohtaja (poistui klo 15:40)	
Katja Bergbacka, neuvotteleva virkamies	
Pasi Rentola, talousjohtaja	
Piia Pekola, erityisasiantuntija	sihteeri
Sanna Koulu, lapsistrategian erityisasiantuntija	sihteeri
Laura Saarinen, lapsistrategian projektisihteeri	sihteeri

1. Kokouksen avaaminen ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.02. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

2. Valtiontalouden tarkastusviraston ja lapsiasiavaltuutetun kuulemistilaisuuden 17.2.2021 klo 8.30-9.30 läpikäynti

Keskusteltiin kuulemistilaisuuden annista.

Todettiin, että työryhmän lapsibudjetoinnin kehittämisessä ja käyttöönoton suunnittelussa johdonmukaisuus on tärkeää, samoin reunaehtojen määrittely ja tunnistaminen. Todettiin, että näin menettelemällä pyritään välttämään työryhmän aikanaan esittämän budjettianalyysin/lapsibudjetoinnin väärät johtopäätökset ja tulkinnat.

Todettiin, että kuulemistilaisuus antoi vahvistusta sille, että työryhmä voi jatkaa lapsibudjetoinnin kehittämistä nykyisen budjettirakenteen puitteissa. Lisäksi todettiin, että kuulemistilaisuus tuki työryhmän aikaisempaa ajattelua siitä, että lapsibudjetoinnin kehittämisessä voidaan edetä yksinkertaisemmasta mallista kohti sofistikoitumpaa esittämis- ja analysointitapaa. Tilaisuuden todettiin myös vahvistavan näkemystä, että lapsibudjetoinnin kehittämisessä tulisi huomioida myös muut talousarviossa esitetyt ilmiöt ja toisaalta tulevat tietojärjestämien ja –sovellusten kehittämishankkeet ja niiden hyödyntäminen.

3. Sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön alustava pohdinta lapsiin suoraan ja välillisesti kohdistuvien määrärahojen tunnistamiseksi ja luokittelemiseksi

Mikko Staff ja Pasi Rentola esittelivät työryhmälle laaditut alustavat pohdinnat lapsiin kohdistuvien määrärahojen tunnistamisesta, luokittelusta ja esittämisestä. Todettiin, että STM:n ja OKM:n alustavat pohdinnat toimivat hyvänä pohjana työryhmän jatkotyölle.

Todettiin, että vastaava määrärahojen tunnistaminen, luokittelu ja esittäminen olisi mahdollista jatkossa toistaa valtion talousarviovalmistelun yhteydessä. Kokouksen kohdan 2 mukaisesti todettiin, että työryhmän jatkotyö edellyttää kuitenkin yhteisistä periaatteista ja määrittelyistä sopimista. Todettiin, että määrittelyt ja valitut linjaukset tulee myös huolellisesti kuvata työryhmän loppuraportissa.

Todettiin, että lapsibudjetoinnin kehittäminen tulee olemaan pitkäjänteinen prosessi ja ensimmäisessä vaiheessa lapsiin ja nuoriin kohdistuvat määrärahat voidaan tuoda näkyväksi. Tämän myötä todettiin, ottaen huomioon työryhmän hyvin tiiviin työskentelyaikataulun ja toisaalta valtion talousarvion valmisteluun liittyvän tiukan valmisteluaikataulun, että pilottivaiheessa budjettianalyysi pyritään laatimaan seuraavien periaatteiden pohjalta:

- Ministeriöiden alaisten laitosten ja/tai virastojen määrärahoja ei huomioida
- Analyysi keskittyy valtion menoihin, ei kaikkiin julkisen talouden menoihin
- Analyysissä huomioidaan vain lapsiin suoraan kohdistuvat menot (etuudet ja palvelut) sekä menot (esim. avustukset tms.), joiden kohderyhmänä ovat lapset.

Sovittiin, että näiden rajausten pohjalta STM ja OKM jatkotyöstävät ja yhdenmukaistavat alustavia pohdintojaan työryhmän käyttöön ja työryhmän jatkotyötä varten.

Sovittiin, että työryhmän jatkotyössä ja tarvittaessa työryhmän jatkoehdotuksissa on tuotava esiin se, miten lapsibudjetointia ja lapsivaikutusten arviointia voitaisiin seuraavissa vaiheissa työstää eteenpäin.

Sovittiin, että valtionvarainministeriön budjettiosastolta pyydetään seuraavaa kokousta varten kommentteja STM:n ja OKM:n alustavista pohdinnoista työryhmän käyttöön.

4. Valtiovarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osaston alustava pohdintaa kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden lapsiin kohdistuvien määrärahojen ikäryhmittäisistä tai muista luokittelumahdollisuuksista.

Jussi Lammassaari esitteli työryhmälle kuntien valtionosuusjärjestelmän periaatteita ja kuntien itsehallintoon liittyviä kysymyksiä. Lisäksi Lammassaari esitteli tulevien hyvinvointialueiden rahoituksen erityispiirteitä.

Todettiin, että jatkotyössä on tärkeää kuvata tehtyjen linjausten ja rajausten vaikutukset budjettianalyysiin. Lisäksi on pohdittava toteumatietojen esittämistä ja hyödyntämistä sekä mm. erilaisten tietojärjestelmien ja –sovellusten käyttöä niiden visualisoinnissa ja esittämisessä.

Sovittiin myös, että kuntien valtionosuustarkastelun osalta esittämistapaa ja määrärahojen tunnistamiseen liittyvää rajausta on vielä mm. seuraavassa kokouksessa pohdittava, kuten myös mahdollisuuksia esittää tai kuvata kuntien omat rahoitusosuudet. Sovittiin, että

valtionvarainministeriön kunta- ja aluehallinto-osasto pohtii työryhmän seuraavaan kokoukseen ja työryhmän työn tueksi konkreettisia mahdollisuuksia tunnistaa, luokitella ja esittää kuntien valtionosuudet ja toisaalta kuntien omarahoitusosuudet.

Sovittiin myös, että Lammassaaren ppt-esitys jaetaan työryhmän käyttöön.

5. Muut asiat

Todettiin, että seuraava kuulemistilaisuus järjestetään 5.3.2021, jolloin kuultavaksi kutsutaan tarkastusvaliokunta, tulevaisuusvaliokunta ja valtiovarainvaliokunta.

Todettiin, että loppuraportin alustava sisällysluetteloluonnos löytyy Kampuksesta työryhmän työtilasta

6. Kokouksen päättäminen ja seuraavan kokouksen (4.3.2021 klo 9-11) asiat (alustavasti)

Todettiin, että työryhmän seuraavassa kokouksessa käydään läpi mm. STM:n ja OKM:n jatkopohdinnat lapsiin kohdistuvien määrärahojen tunnistamiseksi. Lisäksi todettiin, että seuraavaan kokoukseen kutsutaan asiantuntija VM:n vero-osastolta ja keskustellaan mahdollisuuksista huomioida valtiontalousarvioesityksen lapsibudjetointia koskevassa osuudessa myös tulot. Lisäksi seuraavassa kokouksessa jatketaan työryhmän pohdintaa kunta-hyvinvointialue-valtio –kokonaisuuden osalta.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.54

Pöytäkirjan vakuudeksi

Työryhmän sihteeri Piia Pekola